

Силабус курсу

Сучасні проблеми міжнародного розвитку

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Туризм»

Дні занять:

Консультації: вівторок 17:00, ауд. 1218

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., ст.викл. **Марчишин Назар Ярославович**

Контактна інформація

nazarmarchyshyn84@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна «Сучасні проблеми міжнародного розвитку» спрямована на формування основних компетенцій в галузі теорії і практики ведення міжнародного бізнесу, пов'язаних із здійсненням підприємницьких операцій і практичних знань та навиків застосування інструментів підвищення ефективності господарської діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6 / 6	1. Міжнародний розвиток як науковий та практичний феномен	Знати сутність та еволюцію поняття «міжнародний розвиток», основні теорії розвитку (модернізація, залежність, світ-системний аналіз), глобалізаційні процеси, вміти аналізувати вплив глобалізації на розвиток країн, порівнювати теоретичні підходи, вміти застосовувати критичну оцінку сучасних викликів міжнародного розвитку у XXI столітті.	Тести, питання
6 / 4	2. Глобальні економічні виклики	Знати економічну нерівність між країнами та всередині суспільств, боргові кризи, роль	Кейси

		міжнародних фінансових інституцій, вміти аналізувати вплив міграційних процесів на економіку та соціум, оцінювати ризики «пастки залежності», вміти застосовувати знання для розробки пропозицій щодо пом'якшення економічних ризиків у глобальному контексті.	
6 / 4	3. Політичні та інституційні аспекти міжнародного розвитку	Знати взаємозв'язок демократії та розвитку, політичні режими, роль держави у глобалізованому світі, значення інституційної довіри, вміти порівнювати ефективність державних інституцій, аналізувати політичні моделі розвитку, вміти застосовувати знання для оцінки політичних ризиків реалізації стратегій розвитку.	Кейси
6 / 2	4. Соціальні виміри розвитку	Знати людський капітал та освіту, рівень і якість життя, соціальну справедливість, масові соціальні рухи, вміти аналізувати соціальні процеси та трансформації норм у кризові періоди (наприклад, COVID-19), вміти застосовувати знання для розробки соціальних стратегій покращення добробуту населення.	Задачі, кейси
6 / 6	5. Екологічні проблеми міжнародного розвитку	Знати кліматичні зміни та їхній вплив на глобальну безпеку, принципи сталого розвитку та «зеленої економіки», міжнародні екологічні угоди та роль міжнародних організацій у подоланні екологічних криз, вміти аналізувати екологічні ризики та оцінювати ефективність міжнародних угод, вміти застосовувати знання для розробки екологічно стійких стратегій розвитку.	Задачі
4 / 4	6. Регіональні аспекти міжнародного розвитку	Знати моделі регіональної інтеграції на прикладі ЄС, розвиток країн Латинської Америки, Африки та Азії, роль регіональних організацій у забезпеченні стабільності та розвитку, вплив регіональних конфліктів на розвиток, вміти порівнювати регіональні моделі розвитку, аналізувати ефективність регіональних стратегій, вміти застосовувати знання для планування розвитку у регіональному контексті	Задачі
4 / 4	7. Глобальні безпекові виклики та розвиток	Знати вплив війн та конфліктів на міжнародний розвиток, тероризм та нові загрози безпеці, проблеми міграції та біженців, глобальну продовольчу безпеку, вміти аналізувати ризики безпеки для розвитку, оцінювати соціально-економічні наслідки конфліктів, вміти застосовувати знання для розробки стратегій зниження безпекових загроз.	Кейси

6 / 6	8. Стратегії міжнародного розвитку	Знати роль ООН, ЮНІСЕФ, ПРООН та інших міжнародних інституцій, глобальні цілі сталого розвитку (SDGs), механізми моніторингу та оцінки ефективності стратегій розвитку, вміти оцінювати успішність реалізації міжнародних стратегій, порівнювати сучасні підходи до розвитку, вміти застосовувати знання для планування та моніторингу стратегій міжнародного розвитку.	Задачі
4 / 4	9. Український контекст міжнародного розвитку	Знати позицію України у глобалізованому світі, роль міжнародних партнерів у забезпеченні розвитку, вплив війни на стратегії розвитку, процеси євроінтеграції та післявоєнного відновлення, вміти аналізувати виклики та перспективи розвитку України, оцінювати ефективність міжнародної допомоги, вміти застосовувати знання для розробки національних стратегій розвитку у глобальному контексті.	Задачі, кейси

Літературні джерела

1. Поліщук, Ігор. "Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин." *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії* 1 (15) (2023): 195-204. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-01-195-204>
2. Sahaidak, M., Tepluk, M., Zhurylo, V., Rudenko, N., & Samko, O. (2021). Integrative Viewpoint for Implementing Sustainable Management Agricultural Business Excellence. *TEM Journal*. Volume 10, Issue 1, Pages 303-309, ISSN 2217-8309, DOI: 10.18421/TEM101-38
3. Гетманець, О. П., Коробцова, Д. В., & Єжелей, Ю. О. (2023). Глобалізація та міжнародна економіка: складність інтеграції ринків та економічні наслідки на рівні країн (український досвід). *Академічні візії*, (20). DOI:<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8159428>
4. Zhukevich, S., Semaniuk, V., Marchyshyn, N., Shpak, V., Zhuk, N., & Papinko, A. (2024, September). Analysis of the Financial State of Enterprises: a Complex Approach and Formalization of Evaluation for the Management System. In 2024 14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT) (pp. 402-407). IEEE.
5. Амеліницька М., Придятько Е. Вплив міжнародного валютного фонду на процеси світової глобалізації. 2020.
URL:<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/3510>
6. Стратегічні перспективи функціонування українських організацій в умовах євроінтеграції та глобалізації цифрової економіки / О. Гарафонов та

ін.Financialandcreditactivityproblemsoftheoryandpractice.2023. Т.1, No 48. С.298–311.URL:<https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3957>

7. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / кол. авт.; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової.Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна,2018.540 с.URL:<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14766>

8. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України :колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О. О. Борзенко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К.,2022.264с.URL:<http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/Globalizaciyni-procesy-u-svitoviy-economici.pdf>

9. Плахотнік О., Павленко А. Вплив глобалізації на розвиток світової економіки та економіки України.Економіка та держава.2022. No 5. С.62–67.URL:http://www.economy.in.ua/pdf/5_2022/11.pdf

10. Дзевелюк М. Глобальна демократія в функціональній структурі сучасної держави / Марина Дзевелюк // Публічне управління і право: історія, теорія, практика : збірник наукових праць / ред. кол.: В. В. Кононенко (гол. ред.), О. І. Яременко (заступ. гол ред.), С. А. Лапшин (відповід. секретар) та ін.; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця : Друк, 2022. – Вип. 2. – С. 18-22.

URL: <https://dspace.vspu.edu.ua/items/f8819bec-3e1d-48cc-ac03-3baac3f59464>

11. Луців, Р. Роль міжнародних фінансових інституцій в стабілізації національної економіки [Текст] / Р. Луців, О. Кузьменко, О. Яценко // Цифрова економіка та економічна безпека : науково-практичний журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; [гол. ред. О. Ю. Кудріна, редкол.: В. В. Божкова, В. І. Борщ, Н. М. Вдовенко та ін.]. – 2024. – №3 (12). – С. 19–25. – DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.12-4>.

12. Beridze, L. (2022). The role of international financial organizations in stimulating the economy. *Economic Profile*, 17, 30–44. DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.08>

13. Chugunov, I., & Makohon, V. (2019). Fiscal strategy as an instrument of economic growth. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(3), 213–217. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-3-213-217>

14. Dreher, A., and Lang, V. (2019). The Political Economy of International Organizations. *Oxfordhandbooks.Com*. Oxford University Press. DOI: <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190469771.013.32>

15. Kentikelenis, A. & Babb, S. (2021). International Financial Institutions: Forms, Functions, and Controversies. DOI: <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780198793519.013.8>
16. Mataibayeva, G., Makysh, S., Kuchukova, N., Zhalbinova, S., & Zhussupova, A. (2019). Conceptual approaches to the public debt management and its impact on financial stability. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 7(2), 1496–1513. DOI: [https://doi.org/10.9770/jesi.2019.7.2\(49\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2019.7.2(49))
17. Mohamed, Amr. (2023). World Bank and International Monetary Fund (IMF) from an international finance perspective. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.20257.21601>
18. Razletovskaia, V. (2023). Global financial technology coordination by international institutions and organisations. *E3S Web of Conferences*. 431. 07036. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202343107036>
19. Razinkova, M. Zhuravka, F. Nebaba, N. Botvinov R. and Voytov S. (2023). External public debt management during the wartime: Case of Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations*, 20(4), 26–35. DOI: [https://doi.org/10.21511/imfi.20\(4\).2023.03](https://doi.org/10.21511/imfi.20(4).2023.03)
20. Marchyshyn, Nazar. “Anomalies in the Economic Behavior of Information Users”. *Herald of Economics*, no. 3, Nov. 2024, pp. 129-38, <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.03.129>.
21. Захожай, К., & Славкова, А. (2024). Діяльність міжнародних фінансових організацій у контексті забезпечення макрофінансової стабільності держави. *Економіка та суспільство*, (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-99>
22. Захожай К.В., Рудик Н.В., Жибер Т.В. Фінансова безпека держави: бюджетна складова та макроекономічні чинники. *Ефективна економіка*. 2023. № 11.
23. Тимошенко Н., Вишневіська А. Аналіз інвестиційної привабливості економіки України. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. 2023. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/272016>
24. Павлишин О. Індекс інвестиційної привабливості України через війну сягнув мінімуму з 2013 року. 2022. *Економічна правда*. URL: <http://surl.li/nnncy>
25. Підтримка інвестицій у промисловість України в умовах війни та повоєнного відновлення. 2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovist-ukrayiny-v-umovakh-viyny-ta>

26. Shyshkin, I., Voronova, O., & Datso, T. (2023). Ukraine – NATO international relations: current state and ways of development. *Journal of Innovations and Sustainability*, 7(3), 02. <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.02>
27. Господар, А. (2025). Інтеграційні процеси «Глобального Півдня». *Травневі студії: історія, політологія, міжнародні відносини*, 81-84.
28. Прокопенко, О. В., Войтенко, О. М., Костирко, Д. Р., & Казаков, В. В. (2023). Інноваційні стратегії розвитку суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на міжнародному ринку. *Академічні візії*, (16). Вилучено із <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/131>
29. Гетманець, О. П., Коробцова, Д. В., & Єжелей, Ю. О. (2023). Глобалізація та міжнародна економіка: складність інтеграції ринків та економічні наслідки на рівні країн (український досвід). *Академічні візії*, (20). Вилучено із <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/456>
30. Марчишин, Назар. (2023). Роль поведінкової економіки в системі економічних наук. *Вісник Економіки*, по. 3, Nov. 2023, pp. 182-97. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.182>
31. Міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс]: підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. - Тернопіль: ЗУНУ, 2021. - 662 с.
32. Weymouth, S. (2023). *Digital Globalization: Politics, Policy, and a Governance Paradox*. Cambridge University Press.
33. Mansouri, Sayed Amin. (2022). A brief review of the evolution of international trade theories. *International Journal Of Business and Development Studies*, 14(2), 93-108.
34. Довгаль, О. А. (2021). Диспропорції в розвитку глобальної торговельної системи: причини та наслідки. *Бізнес Інформ*, (6), 13-20.
35. Бублик, Є. (2024). Актуальні питання реформування політик і практик МВФ та Світового банку. *Економіка та суспільство*, (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-41>
36. Омельченко, С. В. (2022). Політико-інституційні засади безпекових рішень: контекст сучасних сталих демократій. *Регіональні студії*, 29, 67-71. <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/29/10.pdf>
37. Омельченко, С. В. (2023). Виміри інституційної спроможності в контексті формування середовища політичної безпеки в державах демократичного транзиту. *Регіональні студії*, 32, 76-80. <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/32/12.pdf>
38. Князєва, О., & Кисіль, О. (2021). Довіра до політичних та міжнародних інститутів в європейських країнах: динаміка, тренди та фактори. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, 26, 183-195. <https://doi.org/10.35432/tisb262021239057>

39. Петров, П. (2025). Трансформація політичних інститутів у цифрову епоху: інновації, стабільність і криза довіри. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*, 1(77), 129-133. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-1\(77\)-18](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-1(77)-18)
40. Помаза-Пономаренко, А. Л., & Тарадуда, Д. В. (2024). Драйвери сталого розвитку та системи громадської безпеки України в контексті реалізації її євроінтеграційних прагнень. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.2.4>
41. Марчишин, Н. Я. (2024). Соціальні аспекти в економічній поведінці користувачів інформації. *Економіка, управління та адміністрування*, 3(109), 3–8. [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-3-8](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-3-8)
42. Гудзь, М. (2023). Трансформація практики управління соціально-економічними системами в умовах загострення кризових явищ. *Mechanism of an Economic Regulation*, 2(100), 36-40. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.100.06>
43. Кицюк, І. В., & Бояр, А. О. (2025). Принципи Глобального договору ООН в системі корпоративної соціальної відповідальності: аналіз ефективності українських компаній. *Principles of the UN Global Compact in the System of Corporate Social Responsibility*. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct67-4>
44. Приходько, В. П., Бочкай, А. А. (2023). Екологічні проблеми в контексті прискореної економічної глобалізації та безпечного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*, 49, 110–113. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/49_2023ua/22.pdf
45. Маджд, С. М. (2023). Екологічні виклики сталому розвитку суспільства в умовах військових дій. *Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації*, 72-74. <https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/42937>
46. Калетнік, Г. М., Лутковська, С. М. (2022). Екологічна модернізація та органічне виробництво в системі екологічної безпеки. Вінниця: ВНАУ, 356 с. <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/30741.pdf>
47. Ушенко, Н. В., Тупіка, А. (2025). Сталий розвиток міст України в умовах глобалізації: зарубіжні та вітчизняні підходи. *Вісник Хмельницького національного університету*, 1, 354–363. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/51179>
48. Семерня, О. М. (2022). Екологічна безпека в умовах воєнного стану. *Економічні науки: науково-практичний журнал*, 62–66. <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2022.eco.2-41.11>
49. Мартінович, В. Г. (2024). Аналіз позицій України у розвитку інформаційного сектору економіки: міжнародний та регіональний аспект. *Економіка і організація управління*, Вер 2024, 90-99. <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.2.8>

50. Kovalenko, Y., Zakharova, O., Yakusheva, O., Yakushev, O., Hulak, D., & Kozlovska, S. (2021). Priorities for the Development of Regional Information Management Based on System Digitalization. *Sustainable Development in the Post-Pandemic Period. SHS Web of Conferences*, 126. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112604002>
51. Дугієнко, Н., Дугієнко, О. (2021). Пріоритети міжнародної економічної діяльності України: глобальний та регіональний аспекти. *Економіка та суспільство*, (29). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-9>

Джерела з мережі Інтернет

52. <http://ft.com> - Financial Times
53. www.businessweek.com - Business Week
54. www.economist.com - The Economist
55. www.europe.eu.int - Європейський союз
56. www.worldbank.org <http://www.worldbank.org/> - Світовий банк
57. www.wto.org - Світова організація торгівлі
58. <http://www.imf.org> - офіційний веб-сайт МВФ
59. <http://www.worldbank.org> - World Bank, databas
60. <https://www.ebrd.com> - Європейський банк реконструкції та розвитку.

Програми фінансування

61. <https://www.imf.org/en/About/Factsheets/Sheets> - МВФ. Програми структурної адаптації.
62. <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf> - План для Ukraine Facility 2024-2027.
63. <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodne-spivrobitnictvo> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України
64. <https://proifi.gov.ua/?p=analytics> - Міжнародні фінансові проєкти. IFIs projects. Міністерство фінансів України
65. <http://surl.li/nnnct> - Офіційний сайт Міністерства економіки України. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота студента	іспит
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять, кожен студент оцінюється принаймні один раз на кожні два заняття відповідно до наведеної нижче шкали оцінювання) 2. Контрольна робота 1 (письмова робота по темах 1-4 включає: 3 теоретичних питання, макс.бал оцінювання 100)		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять, кожен студент оцінюється принаймні один раз на кожні два заняття відповідно до наведеної нижче шкали оцінювання) 2. Контрольна робота 1 (письмова робота по темах 5-9 включає: 3 теоретичних питання, макс.бал оцінювання 100)		1. Визначається як арифметичне значення оцінок отриманих під час тренінгу – макс. бал 100 (див. п.7 цієї робочої програми)	Визначається як середнє арифметичне оцінок отриманих за кожен етап самостійної роботи	Два теоретичних питання (50 балів кожне). Макс.бал 100

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентам і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуск практичних занять відпрацьовується. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення кейсів	20
Модуль 2 (теми 5-9) – розв'язки задач	20
Модуль 3 (Тренінг)	5
Модуль 4 (СРС)	15
Іспит (теми 1-9)	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом